
Úkryt

Nora Roberts

Když Liam Sullivan ve věku devadesáti dvou let zemřel pokojně ve spánku po boku své ženy, s níž prožil šedesát pět let, celý svět plakal.

Oplakával odchod ikony.

Narodil se v nuzné chalupě v irské vesnici Glendree v hrabství Clare jako sedmé a nejmladší děcko Seamuse a Ailish Sullivanových. V dětství poznal, co je hlad, nikdy nezapomněl na chuť matčina chlebového pudinku – nebo úder její tvrdé dlaně, pokud si to zasloužil.

O nejstaršího bratra a strýce přišel v první válce a oplakal sestru, jež zemřela v osmnácti při porodu druhého dítěte. Věděl, jak bolí záda při orbě s koněm jménem Moon; uměl ostříhat ovci, podojit krávu či zabít jehně a postavit kamennou zeď.

Po celý život vzpomínal i na rodinné večery u krbu – na vůni pálené rašeliny, andělský hlas matky, když zpívala, a na otcův úsměv, když ji pozoroval a doprovázel na housle.

A taky na tanec.

Sám Liam si občas zpěvem vydělal pár pencí v hospodě, kde místní nad pivem rozmlouvali o farmaření a politice. Jeho jasný tenor dokázal obměkčit nejedno srdce a jeho hbité taneční kroky mnohé rozveselit.

Toužil však umět víc než orat či dojit a vydělat víc než pár pencí v hostinci.

Krátce před sedmnáctými narozeninami z domova odešel a spolu s mnoha dalšími přeťpěl cestu za oceán v přeplněném podpalubí. Když bouře loď rozhoupala a vzduch se naplnil pachem zvratků a děsu, děkoval Liam Bohu za svou železnou konstituci.

Trávil čas psaním dopisů, jež chtěl odeslat domů, hned jak se vylodí, nebo cestujícím zvedal náladu zpěvem a tancem. Zažil i flirt a několik prvních polibků s dívkou s vlasy jako len. Jmenovala se Mary a putovala z Corku do Brooklynu, kde se měla stát služebnou v lepším domě.

S Mary po boku konečně vystoupil z lodi, nadechl se čerstvého vzduchu a zíral na kamennou dámu s pochodní v ruce. Pochopil, že teprve teď jeho život skutečně začíná.

Tolik barev, zvuků a pohybu, tolik lidí na jednom místě! Tohle nebyl jen vzdálený, ale docela jiný svět.

Jeho nový svět.

Nastoupil jako řezník-učeň u bratra své matky Michaela Donahuea v konzervářské čtvrti. Strýcova rodina ho vřele přijala, dostal postel v pokoji se dvěma bratránkou, a třebaže zvuky a pachy jatek nesnášel, na živobyty si vydělal.

Stále však snil o něčem lepším.

A to něco poprvé zahlédl, když část těžce vydělané mzdy vyměnil za lístky do biografu. Při pohledu na kouzelný svět stříbrného plátna docela zapomněl na zvuky jatek i na pěknou Mary na vedlejším sedadle. Tady měl před očima všechno, co si člověk může přát. Opojně obrazy s krásnými ženami a mužnými hrdiny, fantazie plné dramati i radosti. Když se probral ze zasnění a rozhlédl se, uviděl užaslé tváře publika, slzy dojetí, slyšel smích a potlesk.

Tohle je ta pravá potrava pro hladovějící, pomyslel si, hřejivá poduška a světlo ve tmě pro všechny poničené duše.

A tak se rok po tom, co z paluby poprvé zahlédl newyorské panorama, vydal na západ.

Na cestě se živil příležitostnou prací a neustále žasl nad rozlohou nové země, její mnohotvárností a proměnlivostí. Spal na polích, ve stodolách nebo v kůlnách u hospod, kde si na postel vydělal zpěvem.

Jednu noc strávil i ve vězení po ostřejší výměně názorů v místě zvaném Wichita.

Naučil se naskakovat na vlaky a vyhýbat se policajtům a – jak později opakoval v mnoha interview – užil si jízdu svého života.

Když téměř po dvou letech dorazil k velkému bílému nápisu HOLLYWOODLAND, přísahal si, že tady konečně najde slávu a bohatství.

Zpočátku se protloukal díky své bystrosti, silným pažím a hlasu. Uměl se lidem vmluvit do přízně, najít si práci na stavbách. Při ní si často prozpěvoval, přehrával známé scény z filmů a učil se všemožné přízvuky, které cestou na západ zaslechl.

Nástup zvukového filmu totiž všechno změnil. Hvězdy němé éry, které měly příliš ostré nebo nevýrazné hlasy, často rychle zapadly.

Liamova chvíle přišla, když ho při stavbě zvukového studia uslyšel zpívat režisér – a to právě melodii z chystaného muzikálu.

Liam dobře věděl, že hlavní mužská hvězda zpívat neumí a že režisér hledá nový hlas. Stačilo být tedy ve správnou chvíli na správném místě, aby se oním hlasem stal právě on.

Jeho tvář se sice na plátně neobjevila, ale zpěv publikum zaujal a otevřel mu dveře dál.

Brzy dostal roličku, v níž poprvé na plátně řekl několik vět.

Jedna drobná šance střídala druhou jako stavební kameny, k nimž mohl přidat pilnou práci, talent a nezdolnou energii Sullivanových. Venkovský kluk z Clare tak brzy získal první smlouvu a agenta, s nímž mohl ve Zlatém věku Hollywoodu zahájit kariéru pro několik dalších desetiletí i generací.

Pak potkal svou Rosemary – okouzlující a žádanou Rosemary Ryanovou – s níž zazářil v muzikálu, jednom z pěti filmů, které spolu natočili. Filmové studio schválně přizívalo klepy společenských rubrik, což v jejich případě vlastně nebylo třeba.

Vzali se sotva rok od chvíle, kdy se poprvé setkali, a líbánky strávili v rodném Irsku – u Sullivanů i u nevěstiny rodiny v Mayo.

Brzy si nechali postavit výstavný dům v Beverly Hills, narodil se jim syn a později dcera.

Koupili rovněž pozemek v Big Sur, protože stejně jako v jejich případě šlo o lásku na první pohled, a letní sídlo s výhledem na oceán nazvali Sullivanovo doupě. Nejprve tam jezdili spíše odpočívat, během let se však stal jejich skutečným domovem.

Jejich syn Hugh podědil herecký talent a jako první z generace slavných Sullivanů vyrostl na plátně z dětské hvězdy v hlavního mužského protagonistu. Dcera Maureen si zvolila kariéru na newyorské Broadwayi.

Hugh se stal otcem jejich prvního vnoučete krátce předtím, než jeho žena a láska jeho života zemřela při letecké katastrofě; vracela se z natáčení v Montaně.

Když měl vnuk Aidan dojem, že v blondaté krásce Charlottě Dupontové našel ženu svých snů, oženil se ve velkém stylu, jak bylo v rodině zvykem (exkluzivní fotografie zveřejnil i časopis *People*), a koupil pro ni haciendu v Holmby Hills. Z tohoto svazku vzešla pravnučka Liama a Rosemary – Caitlyn.

Caitlyn Ryanová Sullivanová ze čtvrté generace hollywoodských hvězd se rázem stala miláčkem publika, když jako sotva dvouletá zazářila v roli šibalského batolete hledajícího tatínka ve filmu *Will Daddy Make Three?*.

Její výkon podle recenzí prý dokonce zastínil oba hlavní představitele, což zahrnovalo i její matku, a to v jistých kruzích přece jen vzbudilo pohoršení.

Mohlo jít o její první a poslední dětskou roli, ale dědeček se ji rozhodl obdat znovu v šesti letech, a tak si zahrála prozíravou Mary Kate ve snímku *Donovan's Dream*, kdy se před kamerou sešla s otcem, dědou, pradědem a prababičkou.

Natáčelo se šest týdnů v Irsku a Kate své repliky odříkávala s irským přízvukem, jako by se v Irsku narodila.

Pro Liama byl tento po všech stránkách úspěšný film filmem posledním. V jednom z rozhovorů ke konci života, usazený pod kvetoucí švestkou a zahleděný na nekonečný oceán, prohlásil podobně jako Donovan v onom filmu, že jeho sen se naplnil. Natočil prý krásný film se ženou, která stála šedesát let po jeho boku, a zahrál si v něm se synem, vnukem a pravnučkou, sluníčkem Cate.

Filmování pro něj bylo celoživotním dobrodružstvím, jak se vyjádřil, a tímto počinem ho příjemně završil.

Za chladného, jasného únorového odpoledne, tři týdny po jeho smrti, se-zvala Rosemary na Big Sur rodinu a pár přátel, aby na Liama a jeho radostný život společně zavzpomínali.

Oficiální pohřeb za přítomnosti významných osobností se konal krátce předtím v Los Angeles, a tak šlo jen o jakési přátelské setkání.

I tady došlo na proslovy, veselé historky z natáčení, ale i na slzy. Přitom si užili hudby, jídla a pití a děti si dosyta vyhrály.

Rosemary, s vlasy jako sníh na vrcholcích nedalekých Santa Lucias, se poněkud znaveně usadila u velkého krbu ve společenské místnosti. Měla odtamtud výhled na děti venku, kterým chlad při hře vůbec nevadil, a taky na moře za nimi.

Když se k ní přišel posadit syn, vzala ho za ruku. „Možná si řekneš, že jsem starý blázen, Hughu, ale pořád ho tady cítím, jako by seděl vedle mě,“ ozvala se s nepatrným irským přízvukem, jaký míval i její manžel.

„Jak bych mohl, když to mám taky tak?“

Rosemary s praktickým krátkým sestřihem se k němu natočila a v zelených očích jí zajiskřilo. „Tvoje sestra Maureen by asi kroutila hlavou. Jak jsem vůbec mohla porodit tak střízlivě uvažující děvče?“

Vzala si šálek s čajem, který jí syn podával, a povytáhla obočí. „Jestlipak je v něm trocha whisky?“

„Vím přece, co máš ráda...“

Rosemary usrkla trochu čaje a povzddechla si. Pak se zadívala synovi do tváře. Jak je podobný svému otci, pomyslela si. Její chlapec, zatraceně pohledný Ir. Už měl sice vlasy prokvetlé stříbrnými nitkami, ale oči stále zářivě modré.

„Já vím, že jsi těžce nesl ztrátu Livvy, tak náhlou a krutou. Pořád ji vidím v naší Caitlyn – a nejen pokud jde o vzhled, ale taky v její radosti, umanutosti, v tom světle, co v ní je... Asi zase plácám.“

„Ale ne, vidím to podobně. Když se zasměje, jako bych slyšel Livvy. Je to naše sluníčko.“

„Jako byla pro mě a pro tvého otce. Jsem ráda, žeš po dlouhých letech samoty našel Lily – tak dobrou mámu jejím dětem a babičku pro naši Cate.“

„Já taky.“

„A protože to tak vyšlo, i naše Maureen, její děti a vnoučata jsou spokojení, učinila jsem rozhodnutí...“

„Jaké?“

„O tom, jak strávím zbytek života. Miluju tenhle dům,“ dodala šeptem. „Ten pozemek a krajinu. Znáš je už dobře v každém světle a v každém období. Vždyť víš, že jsme dům v L.A. neprodali vlastně jen ze sentimentálních důvodů nebo proto, aby bylo kde bydlet, když pracujeme ve městě...“

„Chceš ho snad prodat teď?“

„Ne, i k němu se váže spousta milých vzpomínek. Ještě máme dům v New Yorku, který případně Maureen, tak se chci zeptat, o který stojíš ty? O tenhle, nebo o ten v Los Angeles? Potřebuju to vědět, než odjedu do Irska.“

„Na návštěvu?“

„Napořád. Počkej,“ zarazila ho, když chtěl něco namítnout. „Žila jsem sice v Bostonu od deseti let, ale v Irsku mám pořád rodinu a tvůj otec taky.“

Syn položil ruku na její a pohybem hlavy ukázal na děti za oknem. „Rodinu máš i tady.“

„Jasně. Tady, v New Yorku, v Bostonu, v Clare a v Mayo, a teď už dokonce i v Londýně. Bože, to jsme se ale rozrostli, vid’?“

„Rozhodně ano.“

„A doufám, že mě všichni někdy přijedou navštívit. Ale teď si přeju být právě tam, v Irsku, v tom tichu a zeleni.“

Pousmála se a mrkla na něj. „Stařenka, co peče tmavý chleba a plete šály.“

„Vždyť péct ani plést neumíš!“

„Ha,“ plácla ho po ruce. „Ale budu mít dost času se to naučit, i když jsem stará! Takže: Já vím, že s Lily domov máte, ale je na čase se podělit, jak se říká. Bůhsud, jak se nám s Liamem podařilo shromáždit takový majetek jen tím, že jsme dělali, co nás bavilo.“

„Talent,“ prohodil syn a jemně se prstem dotkl její hlavy, „a taky chytrost.“

„Ty nám asi nechyběly. A tak teď můžu rozdávat. Já stojím o tu hezkou chatu, co jsme koupili v Mayo. Takže co ty, Hughu? Beverly Hills, nebo Big Sur?“

„Chci tenhle. Ty víš, že tady to miluju. Ani ses nemusela ptát,“ dodal, když se na něj matka usmála.

„No ano, znám tě dobře. Tak domluveno – je tvůj. Víím, že se o něj budeš dobře starat.“

„To jistě, ale...“

„Neodmlouvej, už jsem se rozhodla. Já přece vím, že sem budu moct kdykoli přijet na návštěvu, což mám taky v plánu. Ale trávili jsme tady s tvým otcem krásné roky a chci, abyste v tom pokračovali.“

Plácla ho po ruce a ukázala ven, kde malá Cate právě předváděla, jak umí chodit po rukou. „Podívej, taková pěkná budoucnost. Jsem moc vděčná, že jsem k tomu pomohla.“

Zatímco Cate bavila své mladší sestřenky, její rodiče se v hostinském pokoji pustili do hádky.

Charlotte s vlasy staženými do drdolu přecházela sem tam po místnosti a lodičky značky Louboutin klapaly jako netrpělivé prsty. Divoká energie, která na ní Aidana dřív tolik vzrušovala, se náhle zdála únavná.

„Krucí, Aidane, já už chci pryč!“

„Však pojedeme. Zítřa odpoledne, jak jsme se domluvili.“

Charlotte se prudce otočila, pevně semkla rty a v očích se jí zaleskly zlostné slzy. Jemné zimní světlo, procházející prosklenými dveřmi, se jí třpytilo ve vlasech.

„Mám toho po krk, copak to nechápeš? Nevidíš, že mám nervy na pochodu? Proč sakra musíme ještě na tu společnou snídani? Nestačí, že jsme s nimi včera večeřeli a strávili tu celý dnešek? A předtím pohřeb! Neko-nečný pohřeb. Kolik historek o slavném Liamovi podle tebe ještě snesu?“

Kdysi věřil, že Charlotte pevné vazby jeho velké rodiny chápe, později doufal, že je chápat začne, ale oběma už bylo jasné, že je jen snáší.

Dokud je snášet nepřestala.

Unavený do morku kostí si alespoň natáhl nohy a zkrřížil je v kotnících. Kvůli nové roli si nechal narůst vousy, které ho svědily a obtěžovaly.

Nesnášel je a svoji ženu v tu chvíli taky.

Ještě nedávno měl dojem, že se hádkám konečně naučili předcházet, a náhle se zase ocitli na šikmé ploše. „Je to důležité pro babičku, tátu, pro mě i zbytek rodiny.“

„Tvoje rodina mě sežere zaživa!“

Otočila se na patě a dramaticky rozhodila pažemi. Tolik divadla kvůli pár hodinám navíc, pomyslel si Aidan.

„Už jen jedna noc, Charlotto, a na večeři nás tu zůstane jen pár. Zítřka touhle dobou už budeme doma. Jsou tu přece pořád hosti, i teď bychom měli být dole a věnovat se jim.“

„Tak ať se o ně stará babička. Nebo tvůj otec nebo ty! Proč se aspoň já nemůžu vrátit domů dřív?“

„Protože je to tátovo letadlo a dohodli jsme se, že poletíme všichni společně. Ještě chvíli bychom snad mohli držet spolu, ne?“

„Kdybychom měli vlastní letadlo, nemusela bych tady trčet!“

Aidan cítil tepavou bolest za očima. „Vážně s tím musíš zase začínat? A právě teď?“

Charlotte pokrčila rameny. „Nikomu bych nechyběla.“

Aidan na ni zkusit zapůsobit úsměvem. Už věděl, že jeho žena reaguje mnohem líp na lichotky než přísnost. „Mně ano.“

Povzdechla si, ale úsměv mu oplatila.

A byl to ten úsměv, při němž poskočí srdce každému chlapovi.

„Já vím, že jsem otravná...“

„No ano, ale moje.“

Krátce se zasmála a běžela se mu schoulit na klín. „Omlouvám se, zlato. Teda skoro. Víš, že mi to tady vždycky nahánělo husí kůži. Je to tak izolované od světa, že z toho mám klaustrofobii, i když to asi zní divně.“

Věděl, že hladit ji po vlasech, které si pečlivě upravila, by byla chyba, a tak ji jen zlehka políbil na spánek. „Já to chápu, ale je to jen do zítřka. Vydrž to prosím, ještě jeden večer – kvůli babičce, tátovi i mně.“

Charlotte sykavě vydechla, štouchla ho do ramene a předvedla mu svůj pověstný rozzlobený výraz – našpulené rtíky a blankytné oči s přimhouřenými řasami. „Ale za to si určitě něco hezkého zasloužím, ne?“

„Co třeba prodloužený víkend v Cabo?“

Charlotte vzrušeně vydechla a popadla ho oběma rukama za bradu. „Myslíš to vážně?“

„Ještě mám dva týdny volno, než začneme natáčet.“ Přejel si rukou po vousích. „Pár dní na pláži si můžeme dovolit. Cate bude taky nadšená.“

„Ta přece musí do školy, Aidane.“

„Tak vezmeme i její domácí učitelku.“

„A co takhle?“ Charlotte se k němu přitiskla celým tělem, stále ve smutečných šatech, a objala ho. „Cate by mohla strávit prodloužený víkend s Hughem a Lily, což by se jí taky moc líbilo, a my bychom si užili jeden druhého v Cabo.“ Políbila ho. „Jen my dva. Nemyslíš, že bychom taky potřebovali být někdy sami?“

Asi má pravdu, pomyslel si Aidan. Na manželství je třeba pracovat. Cate pouštěl vždycky nerad, ale pro jednu to snese. „Myslím, že se to dá zařídit.“

„Super! Hned napíšu Grantovi, jestli by mi příští týden nedal trochu do těla. Musím mít perfektní tělo do plavek.“

„To už přece máš.“

„Miluju tvoje lichotky. Ale uvidíme, co řekne můj drsný trenér. Jú!“ Seškočila mu z klína. „Musím taky na nákupy!“

„Právě teď musíme oba zpátky dolů.“

Po tváři jí přelétl rozmrzelý výraz, ale ovládla se. „No dobře, máš pravdu. Tak já si jen upravím obličej.“

„Ten je rozkošný jako vždycky.“

„Sladký manžel...“ Ukázala na něj cestou k zrcadlu, ale pak se zarazila. „Díky, Aidane. Ty poslední dva týdny nebyly pro nikoho z nás lehké – všechny ty vzpomínkové akce a sešlosti... Jestli na pár dní vypadneme, moc nám to prospěje. Hned budu dole.“

Zatímco se její rodiče usmiřovali, Cate venku organizovala hru na schovávanou jako poslední bod programu končícího dne. Na tu se všechny děti vždy těšily. Měla přísná pravidla a taky bonusové body.

Ted' se mládež dohodla, že schovat se smějí pouze venku – protože několik rodičů bylo proti jejich pobíhání po domě – ten, kdo piká, dostane bod za každého nalezeného a první nalezený se postaví k pikole. Kdyby mu bylo méně než šest let, smí si vzít při hledání někoho na pomoc.

A pokud by někoho třikrát za sebou nenašli, dostane deset bonusových bodů.

Cate se na hru celý den připravovala, a tak už věděla, že ji vyhraje.

Jakmile jedenáctiletý Boyd začal jako první odpočítávat, vyrazila tryskem mezi stromy. Boyd byl z New Yorku a navštěvoval Big Sur s babičkou jen párkrát do roka, proto pozemek tak dobře neznal.

Cate si navíc už předem vybrala dobré místo, kde se ukrýt.

Ještě stihla zvednout oči v sloup, když zahlédla pětiletou sestřenku Avu, jak leze pod stůl zakrytý bílým ubrusem. Tam ji Boyd přece najde za pár minut.

Málem se zastavila, aby Avě poradila lepší místo, ale pak běžela dál. Tady si musí každý poradit sám!

Většina hostů už odešla, nebo se k odchodu chystala. Přesto se mnoho dospělých stále pohybovalo v patiu, kolem venkovních barů nebo posedávalo u ohnišť. Když si Cate uvědomila, proč se všichni sešli, znovu ji bodlo u srdce.

Měla praděda moc ráda. Vždycky si našel chvíli na nějakou historku a v kapse nosil citronové bonbony. Moc plakala, když jí tatínek přišel říct, že děda odešel do nebe. I on měl slzy v očích, když ji utěšoval, že děda prožil dlouhý, šťastný život a všichni na něj budou vzpomínat.

Vzpomněla si na repliku z filmu, kde spolu hráli. Usazený na kamenné zídce s pohledem upřeným do dálky pronesl: „Náš život je poznamenaný dobrými i zlými činy, děvenko. Co uděláme, jsou takové stopy, podle nichž nás druzí posuzují a na které později vzpomínají.“

Cate vzpomínala na jeho objetí a citronové kapsle. Proběhla kolem garáže a mířila do ohrazené zahrady. Ještě stále slyšela hlasy z teras a dvorků. Musí až k velkému stromu. Vyšplhá na třetí větev, skryje se za kmenem ve voňavém listí a tam ji nikdo nenajde!

Černé vlasy jí v běhu poletovaly. Chůva Nina jí je ráno po stranách sepnula sponkami s motýlky, aby jí nepadaly do tváře. Jasně modrýma očima vzrušeně těkala po okolí, když proběhla kolem chaty pro hosty, od níž vedly schody dolů na malou pláž a bazén s výhledem na moře.

Dopoledne si ještě musela obléknout šaty, aby vypadala důstojně, později se ale převlékla do svetru a džín, které jí Nina připravila. Na svetr sice musela dávat pozor, ale kalhoty směla trochu umazat.

„Já to vyhraju,“ šeptala si pro sebe, když se chytla spodní větve kalifornského vavřínu a růžovou teniskou se zapřela o kmen.

Zaslechla nějaké kroky, ale věděla, že to ještě nemůže být Boyd. Přesto se jí srdce leknutím sevřelo.

Když se otočila, uviděla muže ve stejnokroji číšníka se světlými vlasy staženými do culíku. Na očích měl sluneční brýle, které odrážely světlo.

Zazubila se a přitiskla si prst na rty. „Ššt, hrajeme na schovku.“

Také se na ni usmál. „Nechceš vysadit?“ prohodil a přistoupil blíž.

Cate pocítila ostrou bolest ze strany na krku a ohnala se, jako by se chtěla zbavit nějakého hmyzu.

Hned na to se jí zatmělo před očima a pak už necítila vůbec nic.

Muž jí během několika sekund ucpal ústa a svázal nohy a ruce. Spíš jen pro jistotu, dávka ji měla uspat na několik hodin.

Nevážila skoro nic, a jako chlap v plné síle by k připravenému vozíku snadno odnesl i dospělou ženu.

Přeložila Sonia Tobiášová